

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem (art. 13 ust. 3 ustawy).

Niniejszym zarządzeniem, za rezerwat przyrody „Nowy Dwór” uznano obszar o powierzchni 31,68 ha, położony na działce ewidencyjnej: nr 737 obręb Nasiedle, gmina Kietrz.

Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci mapy przedstawiono na załączniku nr 1 do zarządzenia, położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania przedstawiono na załączniku nr 2 do zarządzenia, w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

Teren rezerwatu obejmuje izolowany kompleks leśny położony na Płaskowyżu Głubczyckim; stanowi enklawę bioróżnorodności w intensywnie użytkowanym rolniczo terenie. Na większości powierzchni wyróżnić można lasy grądowe w podtypie grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum betuli* z dominacją lipy i jawora. Wzdłuż dobrze wykształconych dolin potoków rosną lasy łęgowe o charakterze podgórskiego łęgu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*, gdzie w drzewostanie dominuje jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* z olchą czarną *Alnus glutinosa* oraz szarą *A. incana*. W runie, oprócz gatunków charakterystycznych dla eutroficznych lasów liściastych na uwagę zasługują: ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior* oraz kruszczyk siny *Epipactis purpurata*. Wymienione powyżej gatunki roślin są objęte ochroną prawną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409). Obszar rezerwatu jest zróżnicowany pod względem rzeźby terenu; ma wysokie walory geomorfologiczno-geologiczne za sprawą odsłaniających się, w dnie i na zboczach dolin potoków, wychodni utworów dolnego karbonu (rzadkie w naturalnych wychodniach na terenie Płaskowyżu Głubczyckiego) oraz rozcięcia erozyjnego.

Szczególne wartości przyrodnicze przedmiotowego obszaru uzasadniające potrzebę uznania za rezerwat przyrody potwierdziły wyniki prac grupy ekspertów, w tym z dziedziny nauk biologicznych i geografii, prowadzonych w latach 2021-2022 (*Ekspertyza Kierunków Rozwoju Sieci Opolskich Rezerwatów Przyrody*, Badora K., Hebda G., Nowak A., Sierakowski M., Wróbel R.). Zespół ekspertów, kierując się wypracowanymi wskaźnikami oceny walorów przyrodniczych (wskaźnik faunistyczny, wskaźnik ekosystemowy, krajobrazowy, unikatowość waloru, potrzeba podjęcia działań ochronnych) uznał, że obszar ten charakteryzuje się wysokimi walorami ekosystemowymi oraz walorami przyrody nieożywionej i zasługuje na ochronę w randze rezerwatu przyrody.

Projekt zarządzenia był konsultowany z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach (RDLP w Katowicach) oraz Nadleśnictwem Rudy Raciborskie. Zgodnie z pismem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 8 kwietnia 2025 r., we wstępnej weryfikacji proponowanych rezerwatów przyrody przeprowadzonej przez Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych, rezerwat przyrody Nowy Dwór został zaopiniowany pozytywnie. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie nie wniosło uwag do projektu zarządzenia w sprawie uznania przedmiotowego obszaru za rezerwat przyrody.

Zamiar utworzenia rezerwatu przyrody poddany został konsultacjom społecznym, które trwały do 15.07.2025 r. Opis projektowanego rezerwatu, cel ochrony oraz mapy, zamieszczone zostały na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu. Do propozycji utworzenia niniejszego rezerwatu nie złożono żadnych uwag.

Projekt niniejszego zarządzenia był przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu w dniu 30.05.2025 r. i został pozytywnie zaopiniowany. Został również przesłany Wojewodzie Opolskiemu do uzgodnienia. Wojewoda uzgodnił projekt pismem z dnia 31 lipca 2025 r. (Nr IN.III.710.8.2025.GT).

Zarządzenie pociąga za sobą skutki finansowe w budżecie Państwa w części, której dysponentem jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, w szacowanej kwocie ok. 6000 zł na oznakowanie rezerwatu tablicami informującymi o nazwie formy ochrony przyrody. W perspektywie kolejnych pięciu lat od momentu jego ustanowienia, sprawujący nadzór nad rezerwatem zobowiązany jest do sporządzenia projektu planu ochrony (w ramach środków z budżetu państwa albo ze środków zewnętrznych krajowych i/lub środków europejskich).